

LBRIS

We know
books

Mari clasici ilustrați

Mark Twain

Print și
cerșetor

Traducere din engleză:
Alexandra Fenoghen

SUPERCOLECȚIA TA

Editura ARC

Samuel Langhorne Clemens (Mark Twain) 8-9

•••••

Faceți cunoștință cu personajele 10

•••••

Capitolul 1

Nașterea prințului și a lui Tom 11-18

•••••

Capitolul 2

Întâlnirea lui Tom cu prințul 19-26

•••••

Capitolul 3

Tom aristocrat 27-34

•••••

Capitolul 4

Primul prânz al lui Tom la palat 35-42

•••••

Capitolul 5

Chinurile prințului 43-50

•••••

Capitolul 6

Prințul și dispariția sa 51-60

•••••

Capitolul 7

Tom rege 61-68

Capitolul 8

Fu-Fu Întâiul 69-81

•••••

Capitolul 9

Prințul și vagabonzii 82-88

•••••

Capitolul 10

Hendon Hall 89-94

•••••

Capitolul 11

La închisoare 95-98

•••••

Capitolul 12

Sacrificiul 99-106

•••••

Capitolul 13

Spre Londra 107-110

•••••

Capitolul 14

Bucuriile lui Tom Canty la palat 111-116

•••••

Capitolul 15

Hoinărind prin Londra 117-121

•••••

Capitolul 16

Eduard rege 122-136

*Capitolul 1**Nașterea prințului
și a lui Tom*

În Londra, s-au născut în aceeași zi un prinț și un băiat sărman, pe nume Tom. Prințul locuia împreună cu familia regală. Tom trăia de pe o zi pe alta într-o familie nevoiașă și întotdeauna a visat să fie ca un adevărat prinț.

În a doua jumătate a secolului al șaisprezecelea, în vechiul oraș al Londrei, într-o familie săracă pe nume Canty, s-a născut un băiat. Familia nu-l dorea. În aceeași zi, un alt copil englez a văzut lumina zilei într-o familie bogată, pe nume Tudor. Aceasta, împreună cu întreaga Anglie, îl dorise foarte mult, pentru că era prințul regatului lor. Lumea nu s-a dus la muncă, ci a sărbătorit nașterea prințului chefuind, dansând și cântând. În întreaga Anglie nu se vorbea decât despre noul născut, Eduard Tudor, prinț de Wales, care stătea culcat în pătuțul său, înfășat în satin și mătăsuri, fără să aibă habar despre toată hărmălaia din jurul său. Dar nimeni nu zicea o vorbă despre celălalt copilăș, Tom Canty, înfășat în zdrențele sale sărăcăcioase.

La câțiva ani după această întâmplare, Londra împlinea o mie cinci sute de ani de existență. Pentru vremea aceea, Londra era un oraș mare și avea o sută de mii de locuitori. Străzile orașului erau foarte înguste, întortocheate și murdare, în special în partea unde locuia Tom Canty, nu departe de Podul Londrei. Casele erau de lemn, cu al doilea cat ieșind în afară peste primul, iar al treilea parcă arătându-și coatele din spatele celui de-al doilea. Scheletele de rezistență ale caselor erau din traverse puternice încrucișate, cu material trainic între ele, acoperite cu tencuială. Traversele erau vopsite cu roșu sau albastru sau negru, în funcție de gustul proprietarului. Ferestrele erau înguste, cu ochiuri mici de geam în formă de romb, și, prin-

se în balamale, ca ușile, se deschideau în afară. Casa în care locuia tatăl lui Tom era în capătul unei fundături murdare numite Curtea Gunoaielor, dincolo de Pudding Lane. Era mică, prăpădită și șubredă, dar în ea trăiau înghesuite o droaie de familii din cale afară de nevoiașe. Liota lui Canty ocupa o odaie la al treilea cat. Mama și tatăl dormeau pe un soi de laviță într-un colț; dar Tom, bunica lui și cele două surori, Bet și Nan, aveau la dispoziție toată podeaua și puteau dormi oriunde doreau. Gemenele Bet și Nan aveau cincisprezece ani. Erau fete cu inimă bună, dar nespălate, îmbrăcate în zdrențe și profund ignorante. La fel era și mama lor. În schimb, tatăl și bunica se îmbătau ori de câte ori aveau prilejul, apoi se încăierau între ei sau cu oricine le ieșea în cale. John Canty era hoț, iar maică-sa cerșetoare. Făcuseră cerșetori și din copii, pe când hoția nu se prinsese de ei.

Printre locatarii casei era și un preot bătrân, cu inimă bună, pe care regele îl izgonise din casa în care locuise, dându-i o pensie de câțiva bănuți, și acesta obișnuia să-i ia deoparte pe copii și să-i învețe în taină lucruri bune. Părintele Andrew îl învățase pe Tom să citească, să scrie și puțină latină. Întreaga Curte a Gunoaielor era un viespar asemănător casei lui Canty. Beția, dezmățul și încăierările erau ceva obișnuit în fiecare noapte și aproape cât era noaptea de lungă. Capetele sparte erau acolo ceva la fel de obișnuit ca și foamea. Și totuși micul Tom nu era nefericit. O du-

cea greu, dar nu-și dădea seama de asta. Așa trăiau toți băieții din Curtea Gunoaielor, prin urmare, el își închipuia că așa era normal și bine. Când se întorcea noaptea acasă de la cerșit cu mâinile goale, știa că tătă-su o să-l înjure și-o să-l snopească în bătaie, iar după aceea o să continue bunică-sa. În schimb, mama lui, lihnită de foame, se va strecura tiptil până la el și-i va da ceva de mâncare.

Dar Tom o ducea totuși destul de bine, în special pe timpul verii. Cerșea doar atât cât să scape de bătaie. Vechile povești fermecate și legendele părintelui Andrew despre uriași și zâne, pitici și duhuri, despre castele vrăjite, regi și prinți falnici îl încântau pe Tom. Cu timpul, în capul lui se adunară o mulțime de asemenea lucruri minunate și băiatul își dorea să întâlnească un prinț adevărat, să-l vadă cu ochii lui. Citea adesea din cărțile vechi ale preotului și-l ruga să i le explice și să-i dea mai multe lămuriri. Treptat, lecturile și visurile acestea îi schimbară oarecum felul de-a fi.

Primăvara Tom găsea întotdeauna pe unde să caște gura în cartierul Cheapside și prin bazaruri; uneori el și tot restul Londrei aveau ocazia să vadă o paradă militară, când vreun nefericit de văză era dus prizonier spre închisoarea din Turnul Londrei, pe jos sau cu barca. Într-o zi de vară a văzut-o pe sărmana Anne Askew și încă trei bărbați arzând pe rug la Smithfield și a auzit un fost episcop ținându-le o predică, care nu l-a interesat deloc. Cu timpul, lecturile și visurile lui Tom

despre viața prinților avură un efect atât de puternic asupra lui, încât băiatul, fără să-și dea seama, începu să facă pe prințul.

Băieții le povestiră adulților despre comportamentul lui Tom și aceștia începură la rândul lor să discute despre Tom Canty, considerându-l o ființă foarte talentată și neobișnuită. Oameni în toată firea veneau la Tom cu problemele lor pentru a găsi o rezolvare și rămâneau adesea uimiți de judecata băiatului și de înțelepciunea deciziilor sale. Devenise astfel un erou pentru toți cei care-l cunoșteau, în afară de familia lui, singurii care nu vedeau nimic deosebit în băiat. După o vreme, Tom organizează în taină o curte regală! El era prințul; tovarășii lui preferați jucau rolul străjerilor, șambelanilor, scutierilor, lorzilor și doamnelor din suită și al familiei regale. În fiecare zi, falsul prinț era întâmpinat cu o ceremonie complicată, împrumutată de Tom din lecturile sale romantice. În fiecare zi, treburile importante ale acestui regat inventat erau dezbătute în consiliul regal și în fiecare zi Înălțimea Sa inventată emitea decrete pentru imaginarele sale oștiri, flote și viceregi. După care, îmbrăcat în zdrențele sale, se ducea să cerșească niscaiva bănuți, să-și mănânce amărâta coajă de pâine, să-și primească porția de scatoalce și înjurături, apoi să se întindă pe grămăjoara de paie murdare și în vise să se întoarcă la deșartele sale grandori.

Într-o zi de ianuarie, băiatul umbla, ca de obicei, cu cerșitul, hoinărind ore în șir abătut în sus și-n jos pe

străzile din zona Mincing Lane și Little East Cheap, desculț și înghețat, privind la vitrinele prăvăliilor cu mâncare și poftind la îngrozitoarele plăcinte cu carne de porc și la alte invenții ucigătoare expuse acolo. Cădea o burniță rece; atmosfera era întunecată, ziua – deprimantă.

Noaptea, Tom ajunse acasă ud până la piele și atât de obosit și de flămând, încât până și tatăl și bunica lui băgară de seamă halul în care era și fură mișcați. Apoi, ca de obicei, visă că era prinț. Când se trezi dimineața și se uită la mizeria din jur, efectul visului fu cel obișnuit – aspectul sordid al locuinței sale i se păru de o mie de ori mai îngrozitor. Urmară amărăciunea, inima frântă și lacrimile.

*Capitolul 2**Întâlnirea lui Tom
cu prințul**Tom Canty întâlnește un prinț adevărat și este
foarte uimit.*

Tom se trezi flămând și porni să bată străzile, mânat de foame, în timp ce gândurile îi erau încă stăpânite de splendorile nebuloase din visele din noaptea trecută. Hoinări încoace și încolo prin oraș, fără să bage de seamă încotro se îndreaptă sau ce se întâmplă în jurul lui. Oamenii îl îmbrânceau, unii îi aruncau vorbe aspre, dar băiatul, adâncit în gânduri, nu vedea și nu auzea nimic. Tot rătăcind prin oraș, se trezi la Temple Bar, se opri și chibzui puțin, apoi se lăsă din nou în voia imaginației. Pierdut în închipuirile sale, trecu dincolo de zidurile Londrei. Pe atunci Strand nu mai era un drum de țară și se considera stradă, dar avea o structură cam nefirească, pentru că, deși pe una din laturile sale casele se înșirau destul de compact, pe cealaltă erau risipite doar câteva clădiri mari, palatele unor nobili bogați, cu grădini mari și frumoase, care se întindeau până la râu; acum tot acest spațiu – acri întregi – este un teren sinistru, pavat cu cărămidă și piatră.

Tom descoperi imediat Charing Village și se odihni lângă crucea frumoasă înălțată acolo de un rege din vremuri de demult, pe care moartea îl despărțise de cei dragi. Băiatul privi îndelung, cu uimire și bucurie, construcția imensă, aripile larg desfăcute, bastioanele și turnulețele încruntate, uriașa poartă din piatră, cu zăbrelele aurite și cu șirul ei grandios de lei colosali din granit și alte semne și simboluri ale regalității engleze. Oare avea să se împlinească, în sfârșit, dorința sufletului său? Acolo, în fața lui, era, într-adevăr, palatul regelui. De fiecare parte a porții aurite era postată câte o